

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 03.09.2019

Styresak:

Arkivsaksnr: 2019/22935-

Møtedato: 11.09.2019

KIKO

Orientering om opptaket høsten 2019 - Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bakgrunn

Denne orienteringssaken omhandler de ulike opptakene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2019. Opptaket omfatter det nasjonale Samordna opptak til lavere grads studier, mastergradsstudier, intern programovergang, poststudierett og hospitantopptak. Det gis også en orientering om opptaket til Praktisk-pedagogisk Utdanning (PPU).

Opptak til lavere grad – Samordna opptak

Hovedopptaket i Samordna opptak til lavere grads studier ble gjennomført 14. juli. Fakultetet hadde en opptaksramme på 1014 studieplasser¹.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har svært populære studieprogram og hadde 2478 førsteprioritetssøkere til våre programmer i 2019. Det tilsvarende tallet for 2018 var 2429. Økningen i førsteprioritetssøkere er spesielt positiv sett i sammenheng med at det totale søkertallet i Samordna opptak gikk ned med 3309 søkere og at UiB samlet hadde en liten reduksjon på 122 førsteprioritetssøkere. Det var i høst 1477 søkere som takket ja til plass i hovedopptaket som er 47 flere enn i fjor og 77 flere enn i 2017. Fakultetets målsetting i opptaket har vært å gi mange muligheten til å studere hos oss og å utnytte kapasiteten på studieprogrammene godt, samtidig som det har vært en prioritering å få gode karaktergrenser i alle fag.

I vurderingen av hvor mange tilbud fakultetet skulle sende ut har vi vektlagt både karaktergrensene og at mange nye studenter avslutter studiene i løpet av sitt første semester på bachelorprogrammene. Det har også blitt tatt hensyn til antallet førsteprioritetssøkere.

Tabell 1 gir en oversikt over antallet studieplasser per program, antall søkere som hadde programmet som førstevalg per 15. april (førsteprioritetssøkere), hvor mange tilbud fakultetet har sendt ut, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september). Tabellen viser søkere og opptaket for høsten 2019 og to år bakover i tid for sammenlikning

¹ Dette er to færre enn i fjor og skyldes slutføringen av den tidligere påbegynte omgjøringen av årsstudieplasser til bachelorstudieplasser. Siden 2015 er det omgjort 18 årsstudieplasser til bachelorplasser.

Tabell 1: Søkere og opptak til studier gjennom Samordna opptak, 2019 – 2017 .

Studieprogram	2019					2018					2107				
	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt
Bachelorprogram															
Aadministrasjon og org.vit	86	149	245	118	97	89	153	244	110	88	86	136	231	120	97
Europastudier	30	37	78	41	37	28	38	61	37	32	30	33	48	31	29
Geografi	35	78	83	56	47	35	53	73	38	33	56	46	47	29	24
IKT	24	64	47	29	26	24	70	46	27	24	20	43	48	34	28
Informasjonsvitenskap	90	221	181	128	111	90	205	189	129	111	65	131	140	100	87
Journalistikk	22	164	60	29	26	22	131	60	28	24	22	134	55	28	26
Kognitiv vitenskap	22	129	59	35	33	25	164	57	35	27	22	112	73	53	47
Medie- og interaksjonsdesign	35	141	63	43	40	35	126	63	40	37	25	140	59	39	36
Medier og kommunikasjon	53	110	126	65	55	50	60	114	64	53	67	47	87	59	54
Politisk økonomi	25	27	43	22	21	27	50	53	23	21	20	37	60	36	32
Samfunnsøkonomi	98	151	240	137	107	95	159	211	130	104	99	232	231	123	104
Sammenliknende politikk	105	172	270	189	162	105	158	247	166	145	95	179	237	180	165
Sosialantropologi	86	131	230	124	108	86	109	217	119	100	81	99	178	104	92
Sosiologi	100	172	250	140	130	100	163	249	150	134	88	105	234	147	130
TV-produksjon	22	184	54	35	32	22	182	56	29	26	22	179	57	30	29
Profesjonsstudium															
Samfunnsøkonomi	22	49	61	29	22	22	62	105	50	37	22	37	77	33	28
Årsstudium															
Administrasjon og org.vit	21	84	94	39	29	21	85	79	28	22	22	83	91	38	33
Geografi	19	33	47	21	17	20	40	40	19	17	22	41	31	16	15
Informasjonsvitenskap	15	105	61	37	32	15	125	50	20	11	10	81	46	24	22
Medier og kommunikasjon	20	63	61	28	25	21	36	59	27	23	21	30	48	28	25
Samfunnsøkonomi	21	76	85	38	33	21	72	84	55	44	21	71	69	41	34
Sammenliknende politikk	21	46	56	33	29	21	50	68	40	34	22	46	68	36	32
Sosialantropologi	21	33	55	30	22	21	55	62	30	28	22	50	72	35	31
Sosiologi	21	59	53	31	24	21	83	64	36	34	21	72	65	36	31
SUM	1014	2478	2602	1477	1265	1016	2429	2551	1430	1209	981	2164	2352	1400	1231

Kilde: Tableau: Explore/Opptak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2019 rapporteres til DBH i oktober

Som tabell 1 viser er tilbudstallene og opptaket i 2018 og 2019 for lavere gradsstudier relativt like. Det ble sendt ut 51 flere tilbud i 2019 enn i 2018. Ved fristen for semesterregistrering 1. september var tallet på møtte studenter 1265, en økning på 57 i forhold til 2018. Fakultetet har hatt noe økning i antall fremmøtte studenter de siste tre årene og ligger godt an til å fylle studieplassene også etter et forventet frafall de første to semestrene.

Det har vært en prioritet fra fakultetet å ta inn så mange gradsstudenter som mulig, men det har likevel vært en liten økning i antall tilbud til årsstudenter de siste tre årene. Karaktergrensene på årsstudiene er høye så dette er gode studenter som er viktige å rekruttere inn i bachelorprogrammene gjennom intern overgang.

Opptak til høyere grad – sentralisert masteropptak

Fra høsten 2019 gjennomføres masteropptakene sentralt ved UiB og det er Studieadministrativ avdeling (SA) som har vært ansvarlig for høstens opptak. Det innebærer at det ikke lengre er fakultetet i samarbeid med fagmiljøene/instituttene som har behandlet søknadene til opptak på masterprogrammene, men SA i samarbeid med fakultetene og fagmiljøene der det har vært nødvendig.

Hovedformålet har vært å gjøre opptaket til masterprogrammene på UiB mer effektivt og transparent samt gjøre det enklere å fylle studieplassene. SA har stått for felles informasjon om opptak, besvart spørsmål om søknadsprosess og opptak fra søkerne og sendt ut tilbud til kvalifiserte søkere. Det har vært løpende kommunikasjon mellom SA og instituttene/fagmiljøene i opptaksprosessen. Som en del av sentraliseringen har det i forkant av årets opptaksperiode vært en gjennomgang av alle opptakskravene til masterprogrammene. Det har ikke blitt gjort endringer i selve opptakskravene, men det har vært en opprydding med fokus på klarhet slik at søkerne enkelt skal kunne finne ut om de kvalifiserer til de ulike programmene. Kravet om minst C (3.0) i snitt på spesialiseringen i bachelorgraden har allerede vært gjeldende ved vårt fakultet de siste årene.

Til høstsemesteret 2019 ble det gjennomført opptak til 11 norskspråklige disiplinprogram og fire engelskspråklige program. Tilbud om studieplass ble sendt ut til søkerne 5. juli, med svarfrist 12. juli. Det ble ikke gjennomført suppleringsopptak. Når det gjelder karakterkrav fikk masterprogrammet i medie- og interaksjonsdesign en grense på 3,52, masterprogrammet i samfunnsøkonomi en grense på 3,33 poeng og masterprogrammet i sammenliknende politikk en grense på 3,23. Grensen for de øvrige programmene ble på 3,00 poeng.

Tabell 2 gir en oversikt over søkere og opptak til norske masterprogram i 2019, 2018 og 2017. Nærmere bestemt angir tabellen antallet studieplasser per program, antall førsteprioritetssøkere, hvor mange tilbud som ble gitt, antall ja-svar og antall studenter som har møtt (semesterregistrert innen 1. september).

Tabell 2: Søkere og opptak til norske masterprogram 2019-2017

Studieprogram	2019					2018					2107				
	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt
Masterprogram															
Administrasjon og org.vit	26	103	58	32	30	24	126	56	35	30	23	125	46	29	25
Geografi	17	52	30	18	14	20	65	38	22	21	23	54	37	17	17
Informasjonsvitenskap	22	62	58	41	40	20	80	40	24	22	20	63	35	23	23
Manusutvikling for serier	12	15	11	11	9	12	20	13	9	9	12	21	13	8	8
Medie- og interaksjonsdesign	12	46	21	18	17	12	29	9	4	4	12	24	12	10	10
Medier og kommunikasjon	20	80	68	37	29	23	57	27	15	15	23	45	34	21	18
Undersøkende journalistikk	12	36	23	16	15	12	21	13	5	5	12	23	10	5	4
Samfunnsøkonomi	25	132	56	27	26	25	146	43	22	20	30	141	39	17	15
Sammenliknende politikk	35	138	85	42	37	30	143	90	43	40	25	112	73	31	31
Sosialantropologi	18	32	30	14	14	21	44	30	15	14	21	43	27	19	18
Sosiologi	25	51	43	24	19	21	73	47	33	31	22	46	21	11	9
SUM	224	747	483	280	250	220	804	406	227	211	223	697	347	191	178

Kilde: Tableau:Explore/Optak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2019 rapporteres til DBH i oktober

UNIVERSITETET I BERGEN

Det var 747 førsteprioritetssøkere til de norske masterprogrammene i 2019. Dette er en liten nedgang på 57 søkere i forhold til 2018 da det var 804 søkere. Noe av nedgangen kan ha bakgrunn i sentraliseringen av masteropptaket, i og med at søkerne nå må prioritere tre alternativ på hele UiB. Tidligere har søkerne kunnet prioritere tre alternativer per fakultet.

Antall tilbud gitt og antall ja svar har imidlertid økt siden 2018 og 2017 og både ja svarene og møtt tallene slik de foreligger pr. 1 september overstiger antall studieplasser på de norske masterprogrammene. Det er spesielt masterprogrammene på Institutt for informasjons- og medievitenskap som utmerker seg med høye møtt tall i forhold til antall studieplasser.

I juli 2019 ble UiB tildelt 10 nye studieplasser innen IKT-studer. I vurderingen av intern fordeling ble det enighet om at plassene var ønsket på masternivå og fordelt 50/50 mellom informatikk (Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet) og informasjonsvitenskap. Det er svært positivt at Institutt for informasjons- og medievitenskap fyller disse studieplassene allerede fra årets opptak.

Rekruttering til masterprogrammene har vært en prioritet i de senere årene og årets opptak gir grunn til optimisme.

Internasjonalt opptak

Det er høsten 2019 registrert 188 innreisende utvekslingsstudenter. Tilsvarende tall for 2018 var 169 og for 2017 var det 163. Utvekslingsstudentene er ikke gradsstudenter.

Tabell 3 på neste side viser søker og opptakstall for de engelskspråklige masterprogrammene for 2019, 2018 og 2017

Det er noe lavere søkertall til de engelske programmene i 2019 enn i 2018. Det var 582 søkere i 2019 mot 681 søkere i 2018. Som for de norske masterprogrammene, ble det imidlertid sendt ut flere tilbud og det er innkommet flere ja svar enn i 2018 og 2017. Møtt tallene er også noe høyere enn for fjoråret per 1 september. Erasmus Mundus-programmet i System Dynamics har ikke lengre EU-finansiering og ble ikke lyst ut i år. Masterprogrammet i Physical Geography hadde sitt første opptak i år. Både Physical Geography og Geographies of Sustainable Development deler emner med det norske masterprogrammet i geografi, og antall studieplasser og studenter bør derfor sees i sammenheng med det norske masterprogrammet i geografi. Slik sett har masterprogrammet i geografi 27 plasser og 23 møtt. De engelskspråklige geografiprogrammene er med andre ord del av et større miljø. Masterprogram i medie- og interaksjonsdesign går i år også på engelsk og ble lyst ut i EU opptaket. Det var én kvalifisert søker som har fått tilbud og møtt.

Tabell 3: Søkere og opptak til engelskspråklige masterprogram 2019-2017

Studieprogram	2019					2018					2107				
	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt	Studie- plasser	Første- prioritets- søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt
Masterprogram															
System dynamics	23	160	62	35	29	25	161	58	28	19	23	137	65	34	24
Geographies of Sustainable Dev.	5	59	11	4	4	10	88	16	11	6	10	50	13	5	2
Physical Geography	5	30	8	7	5										
Public Administration	13	333	34	14	8	15	432	28	17	10	14	390	32	12	5
Sum	46	582	115	60	46	50	681	102	56	35	47	577	110	51	31

Kilde: Tableau:Explore/Optak/Søknads og opptakstall (FS) Offisielle tall for 2019 rapporteres til DBH i oktober

Andre lokale opptak ved fakultetet

Intern programovergang

Studenter på fakultetets bachelorprogram og årsstudier kan hvert semester søke om intern overgang til et bachelorprogram. De som søker om intern overgang har senest fått opptak høsten 2018. Våren og høsten 2019 søkte til sammen 191 studenter og 170 fikk innvilget søknad om overgang. Tilsvarende tall for 2018 var 169 søknader hvor 130 fikk innvilget søknad om overgang. Det har med andre ord vært en økning i antall internoverganger.

Hospitantordningen

Hospitantordningen gir studenter ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge mulighet til å ta enkeltemner ved fakultetet. Høsten 2019 har 3 søkere fått innvilget status som hospitanter, mot 8 søkere høsten 2018.

Poststudierett

Studenter som har fullført en bachelor-, master- eller ph.d.-grad ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, kan søke fakultetet om å få en særskilt studierett frem mot neste Samordna opptak. Samlet for 2019 har 154 søkere fått innvilget poststudierett. 93 av disse var innvilget høsten 2019 mens 61 var innvilget i vårsemesteret. Tilsvarende tall for 2018 var 129, med 77 innvilget høsten 2018 og 52 i vårsemesteret..

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et påbyggende årsstudium til tidligere utdanning som gir undervisningskompetanse i skolen. Fra 2019 er det krav om mastergrad for å ta PPU, og utdannelsen gir kompetanse som lektor i ungdomsskole eller videregående skole. Opptakskravet til studiet er en mastergrad/300 studiepoeng, med minimum en faglig fordypning på 60 studiepoeng og minimum karakteren C i gjennomsnitt i den faglige fordypningen. Den faglige fordypningen må være innen fagområder der det tilbys fagdidaktikk ved UiB, og skal være satt sammen av emner som gir god grunnleggende kjennskap til faget.

Ved SV-fakultetet tilbyr vi fire fagdidaktiske emner som del av det praktisk-pedagogiske årsstudiet: mediefag, IT-fag, geografi og samfunnskunnskap. Med de angitte emnekombinasjonene kan studentene kvalifisere til PPU gjennom studier i medievitenskap, informasjonsvitenskap, geografi, sosiologi, sammenliknende politikk, sosialantropologi og administrasjon og organisasjonsvitenskap.

Tabellen på neste side gir en oversikt over opptakstallene til våre PPU-emner høsten 2019.

Tabell 4: Opptakstill PPU høsten 2019

Fagdidaktiske emner	Opptaks-kapasitet	Antall søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt pr. 01.09.19
DIDASAK samfunnskunnskapsdidaktikk	35	95	35	15	13
DIDAGEO geografididaktikk	30	17	5	3	3
DIDAMEVI mediefagsdidaktikk	15	25	13	4	3
DIDAIT IT-didaktikk	15	8	1	0	0
Totalt	95	145	54	22	19

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

I 2018 var det rekordhøye søkertall til PPU, som følge av tilbud om opptak til PPU for søkere med kun ett undervisningsfag fra og med 2018 og ikrafttredelse av masterkravet fra 2019. Og nettopp dette kravet om mastergrad, som begrenser rekrutteringsgrunnlaget kraftig, har gitt svært lave søkertall i 2019. Fra 2013 og til og med 2018 var det en stor økning i søkertall og opptakstill til PPU, og vi må tilbake til før 2014 for å finne tilsvarende lave tall som i 2019.

Alle kvalifiserte søkere fikk i år tilbud om studieplass, totalt 54 tilbud, mot 151 i 2018. Av disse fikk vi 22 ja-svar, mot 93 i 2018. Nedgangen i andelen ja-svar kan tyde på at søkergruppen med mastergrad har flere alternativer når de søker på PPU. Som tidligere år møter en stor andel av de som har takket ja til studieplass til semesterstart. Tabellen under viser utviklingen i søkertall og antall møtte studenter fra 2016 til 2019, og tydeliggjør den gode utviklingen i søker- og møtt-tall for PPU 2016-2018 og nedgangen i årets opptak.

Tabell 5: Søkertall til PPU ved SV-fakultetet 2016-2019

Emner	2016		2017		2018		2019	
	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt	Søkertall	Møtt (01.09)
DIDASAK	285	30	211	35	379	46	95	13
DIDAGEO	48	4	47	11	58	11	17	3
DIDAMEVI	81	6	50	5	88	21	25	3
DIDAIT	36	2	31	4	31	2	8	0
Totalt	450	42	339	55	556	80	145	19

(Kilde: FS101.001. Offisielle tall rapporteres til DBH i oktober.)

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar orienteringssaken om opptak til orientering.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør